

N:o 6.

Ank. till Riksd. Kansli den 23 April 1875, kl. 8 e. m.

Första Kammarens Första Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 6, i anledning af väckt förslag om underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t, att vissa landtkyrkor inom Lunds stift måtte befrias från s. k. gratialtionde till Landskrona stads kyrka.

Uti en inom Riksdagens Andra Kammare väckt motion, N:o 18, har Herr *Ivar Månsson* anført: att Landskrona stads kyrka sedan medlet af sjuttonde århundradet utaf kringliggande kyrkors tionde årligen erhållit tjugo tunnor spanmål, hälften råg och hälften korn; att denna spanmål, under namn af gratialtionde, utgått till en början från Örja, Asmundtorp, Tofta, Vadensjö, Qvistofta, Glumslöf, Billeberga och Sireköpinge kyrkors medel; att år 1746 Konungens Befallningshafvande i Malmö län befriat en del af dessa kyrkor från denna afgift och tillika förordnat att densamma, intill dess annorlunda kunde blifva bestämdt, skulle utgöras af Vestra Karaby, Norrhviddinge, Örja, Asmundtorp och Stora Harje kyrkor; samt att den i följd häraf sistnämnda kyrkor nu åliggande skyldigheten att afstå en del af deras tionde lärer få anses vara oriktigt tillkommen;

med åberopande af hvilka förhållanden motionären hemställt, att Riksdagen ville i underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det tacktes Kongl. Maj:t befria de ifrågavarande kyrkorna från att hädanefter aflemna spanmål eller s. k. gratialtionde till Landskrona kyrka.

Andra Kammarens Tredje Tillfälliga Utskott, till hvilket denna motion varit remitterad, har deröfver afgifvit utlåtande, N:o 14; och har samma Utskott af äldre handlingar och Kammarkollegii utslag den 13

Augusti 1858 inhemtat: att år 1660 Landskrona stad anhöll hos Kongl. Maj:t att till sin kyrkas uppehållande erhålla den spanmålstionde, som förut tillkommit Helsingörs hospital; att Kongl. Maj:t af denna hospitalsafgift, till Landskrona stads kyrka, till dess »reparation och förbättring» årligen anslog tjugo tunnor spanmål af den »nästbelägna» kyrkotionde; att General-guvernören, förständigad att härom draga försorg, fann denna spanmål bäst kunna erläggas af Rönnebergs härad, emellan hvilket härads kyrkor densamma ock sedermera städse varit fördelad, fastän, i följd af bristfälliga räkenskaper, fullständig kunskap om det sätt, hvarpå fördelningen under olika tider skett, svårigen torde kunna erhållas; att Landshöfdinge-embetet, i samråd med consistorio ecclesiastico i Lund, den 24 November 1746 förordnade, att enär Qvistofta, Glumslöf och Vadensjö kyrkor voro i särdeles fattigt tillstånd och stodo i ansenlig och högnödig reparation, och de redan en så lång tid betalt sin del af ifrågavarande afgift, skulle desamma tillsvidare derifrån befrias och andra kring staden belägna kyrkor i stället samma afgift åläggas, samt att i enlighet härmed fastställdes, att omförmälda 3:ne kyrkors andelar i afgiften skulle öfvertagas af Vestra Karaby, Norrhviddinge och Stora Harje, men Örja och Asmundtorp fortfarande betala sina andelar, hvarvid allt förblifvit intill närvarande tid. För egen del har Andra Kammarens Tillfälliga Utskott anfört: att af ofvanstående syntes, det åtminstone 1746 års beslut angående ifrågavarande landtkyrkors afgifter till Landskrona stads kyrka tillkommit på godtycklighetens väg; att då det numera lär vara fallet, enligt de upplysningar Utskottet genom 1873 års kyrkoräkenskaper erhållit, att Landskrona stads kyrka är i lika god, om ej bättre ekonomisk ställning än ifrågavarande landtkyrkor, så tyckes det, från denna synpunkt sedt, vara med billighet och rättvisa öfverensstämmande, att sagda landtkyrkor befrias från all afgift till Landskrona stads kyrka; men att Utskottet i denna fråga, som berör förhållanden ett par hundra år tillbaka ej varit i tillfälle inhemta fullständig sakkännedom, och att det möjligen kan vara händelsen, att ofvannämnda landsförsamlingar, när de ålades afgift till Helsingörs hospital, eller då de sedermera förpligtades betala till Landskrona kyrka, i ersättning härför befriades från något annat besvär eller i vederlag erhöle någon förmån; i följd hvaraf Utskottet icke ansett sig kunna till obetingadt bifall förorda Herr Ivar Måns-sons motion, men tillstyrkt,

att Riksdagen i underdånig skrifvelse måtte anhålla, det täcktes Kongl. Maj:t låta undersöka och pröfva, om det med rättvisa och billighet kan vara öfverensstämmande, att Vestra Karaby, Norrhviddinge, Örja, As-

mundtorp och Stora Harje kyrkor inom Lunds stift fortfarande skola betala gratialtionde till Landskrona stads kyrkor eller om de derifrån kunde befrias; hvilken hemställan Andra Kammaren den 18 stistlidne Mars bifallit, och, jemlikt 63 § Riksdagsordningen, delgifvit Medkammaren detta beslut, hvarefter Första Kammaren öfverlemnadt ärendet till utlåtande af sitt Första Tillfälliga Utskott.

Vid öfvervägande af hvad sålunda i detta ärende förekommit, och enär en utredning af hit hörande förhållanden synes vara af behovet påkallad, har Första Kammarens Tillfälliga Utskott funnit sig böra vördsam samt tillstyrka,

att Första Kammaren må instämma uti Andra Kammarens ofvanberörda beslut.

På Utskottets vägnar:

F. F. CARLSON.

Herr *Asplund* har begärt få antecknadt, att han vid detta ärendes behandling i Utskottet icke varit närvarande.
